

ParlamentníListy.cz | 6. března

Podívejte se, co platíte

Vládní koalice sice neustále hovoří o úsporách a rozpočtové zodpovědnosti, Česká republika ovšem zatím štědře přispívá na mezinárodní organizace. Dle čísel z roku 2011 jde ročně až o 38 miliard korun. Česko je totiž členem téměř 450 mezinárodních organizací.

Občané platí ze svých daní i takové organizace, jakými jsou například Mezinárodní byro pro výzkum vodních ptáků a mokřadů, Mezinárodní velrybářská komise, Mezinárodní tribunál pro mořské právo, Mezinárodní úřad pro mořské dno, Organizace pro přípravu těžby z mořského dna, Dohoda o ochraně netopýrů v Evropě, Globální ekologická stopa či Evropská jižní observatoř, která zajišťuje astronomický výzkum na jižní polokouli a do níž posíláme téměř 40 milionů.

Kakao, chladiřenství i frankofonní soudy

Do organizace Eurimages dotující evropské filmy přispíváme 7,3 milionu korun. Zatímco sami máme problémy s dluhy, přispíváme sedm milionů na Iniciativu na multilaterální oddlužení rozvojových zemí. Rozpočtově odpovědné ministerstvo financí je zase gestorem našeho přidružení k Americké organizaci daňových správ za 1,2 milionu. Ministerstvo spravedlnosti vidí patrně nějaký účel v tom, abychom přispívali byť jen 62 tisíc korun do Asociace nejvyšších soudů frankofonních oblastí.

Jsme třeba i členy Mezinárodní organizace pro kakao, Mezinárodního ústavu chladiřenského, Evropské asociace nositelů sociálního pojištění, Mezinárodní rady společnosti průmyslového designu.

Nejvíce nás stojí EU, OSN a NATO

Nejvíce nás stojí členství v Evropské unii - příspěvky za rok 2011 činily oficiálně 35,3 miliardy korun. Ekonom Petr Mach ovšem spočítal, že s dalšími výdaji jako jsou povinná dotace obnovitelných zdrojů, regulace a podobně nás stojí členství v EU více než 200 miliard korun ročně.

Do celé struktury Organizace svobodných národů platíme ročně 810 milionů korun, do NATO 690 milionů a do Evropského rozvojového fondu 504 milionů korun.

Místopředsedkyně Zahraničního výboru Poslanecké sněmovny **Lenka Andrýsová (VV)** míní, že by bylo dobré zrušit členství alespoň v některých organizacích. Ušetřené peníze by se pak mohly přesunout do rozpočtu ministerstva zahraničí, čímž by se mohlo zabránit rušení ambasad mimo Evropu.

Andrýsová, která se problematikou nyní zabývá, vidí hned několik problémů. Do mnohých organizací jsme vstupovali před tím, než jsme vstoupili do EU a některé organizace se tak mohou dublovat a překrývat s aktivitami EU. „Česká republika podle mě mnohdy neefektivně využívá členství v mezinárodních organizacích. Peníze, které se mezinárodním organizacím platí, nejsou vždy dostatečně využity pro potřeby občana ČR,“ řekla pro ParlamentníListy.cz.

Nejasná vazba odpovědnosti a financování

Mnohdy se prý také stává, že garanční ministerstvo nemá přehled o výši příspěvku do mezinárodní organizace. Platí ho totiž v některých případech například Ministerstvo zahraničních věcí, nebo jde příspěvek z veřejné pokladní správy. Někdy příspěvky také částečně platí ministerstvo, jež má mezinárodní organizaci v gesci. Není zde jednotný logický systém financování.

Tím pádem většinou neexistuje finanční vazba a odpovědnost mezi konkrétním ministerstvem a mezinárodní organizací, kterou má ministerstvo v gesci. Ministerstva tak nejsou motivována k efektivitě a úsporám, když nemusí příspěvky platit ze svého rozpočtu.

Ministerstva si rozmyslí, zda platit hlouposti

„Ministerstvo zahraničních věcí se snaží řešit tento problém. Osobně jsem na ministerstvu absolvovala řadu schůzek. Tímto tématem se již dlouhodobě zabývají. Potřebují podporu. Resortní ministerstva problém ještě nevnímají. Proto je dobré spustit diskuzi na toto téma. Jedno z možných řešení, které mi představili lidé ze zamini, je převést náklady pod garanta,“ řekla poslankyně.

Resortní ministerstva by měla zdůvodnit, proč organizace potřebují a jak těží ze členství v nich. „Nejlepší způsob vyřešení dvojkolejnosti by byl systém, kdy by garant mezinárodní organizace platil i členský poplatek. Nejlépe totiž právě garant dokáže posoudit, jestli je organizace zapotřebí. Na ministerstvu zahraničních věcí by se sbíraly informace a aktivity v rámci těchto

mezinárodních organizací by se koordinovaly. V případě, že se jim nepovede členství obhájit, je třeba žádat o zlepšení služeb dotyčné organizace nebo v nejzazším případě zjišťovat možné způsoby, jak organizaci opustit," navrhuje Andrášková.

Ambice posuzovat, ze kterých organizací se má vystoupit a ze kterých ne, si ovšem poslankyně neklade. Chce především na problém poukázat a rozpoutat diskusi politiků a odborníků. „Jsem jen smrtelník a nemám ani kapacitu zanalyzovat 450 organizací, kde jsme členy. Tím by se mohly zabírat například příslušné výbory či podvýbory sněmovny a samotní gestoři," navrhl.

Korunka ke korunce. Když šetří občané, musí i stát

Na první pohled se může zdát, že úspory z vystoupení z některých organizací mohou být v řádu statisíců, milionů či desítek milionů, což je v porovnání s miliardovými položkami státního rozpočtu zanedbatelné. Andrášková si to ale nemyslí.

„V okamžiku, kdy požadujeme po občanech, aby si utahovali opasky, není možné, abychom plynuli s odůvodněním, že nejde o mnoho peněz. V době, kdy každý občan, každá domácnost, každá firma obrací každou korunu, nelze vyhazovat peníze oknem, byť by se jednalo o relativně malé částky. Jde o princip. Na mezinárodní organizace není vyvíjen tlak na snižování rozpočtu jako na stát. Proto tak nešetří. Navíc vždy to je korunka ke korunce. Například jedna naše ambasáda v zahraničí stojí ročně asi 20 milionů korun, pokud by se nasčítaly tyto úspory, můžeme řadu z nich zachovat," říká ParlamentnímListům.cz **Andrášková**.

Na smysl mezinárodních organizací se ptají i další státy

V případě některých mezinárodních organizací, například Mezinárodní rady společností průmyslového designu, nebo evropského sdružení výrobců letecké a kosmické techniky, se poslankyně Andrášková domnívá, že členství prospívá pouze vybrané zájmové skupině.

V případě rozvojové pomoci pak přerozdělují peníze České republiky nadnárodní celky, které mohou potlačit prezentaci Česka jako dárce. Zejména EU přerozděluje velmi podstatnou část české rozvojové pomoci (zhruba dvě miliardy ze čtyř miliard korun). „Je otázkou, zda má tak velký podíl přerozdělovat EU. Peníze na rozvojovou pomoc můžeme posílat rovnou my. Česká republika by pak mohla získat větší kredit v rozvojových zemích. Mohli bychom lépe navazovat vztahy s těmi zeměmi, které od nás finanční pomoc získávají," míní poslankyně.

Andrášková upozorňuje, že i v zahraničí se na otázky relevance mezinárodních organizací ptají. Velká Británie například zpracovala studii, která rozebírala efektivnost mezinárodních organizací v oblasti rozvojové pomoci. Podobné studie si nechávají zpracovávat i jiné země.

[Joomla SEO powered by JoomSEF](#)